

Sygn. akt *XVII AmE 44/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Andrzej Turliński</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 17 grudnia 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) *S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.* od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 21 listopada 2019 r. Nr (...). (...)(...) (...): (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od (...) *S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt *XVII AmE 44/20*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 listopada 2019 r. Nr (...). (...)(...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy (...) *S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.* (powód, przedsiębiorca) orzekł, że powód nie zachował terminu na złożenie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne za miesiące: od sierpnia do grudnia 2017 r. – pkt 1 decyzji.

W pkt 2 decyzji za działanie opisane w pkt 1 Prezes URE wymierzył powodowi karę pieniężną w łącznej wysokości 50.000 zł, w tym:

- a) 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc sierpień 2017 r. ,
- b) 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc wrzesień 2017 r. ,
- c) 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc październik 2017 r. ,
- d) 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc listopad 2017 r. ,
- e) 10.000 zł za niezłożenie w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc grudzień 2017 r.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego tj.

- art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, iż podmiot wpisany do Rejestru Podmiotów Przywożących, który w danym miesiącu nie dokonywał przywozu paliw ciekłych jest obowiązany do złożenia sprawozdania, o którym mowa w tym przepisie,

- art. 56 ust. 1 pkt 12b, art., 56 ust. 2 oraz art. 56 ust. 2h pkt 4 w związku z art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego – poprzez ich nieuzasadnione zastosowanie w odniesieniu do sierpnia, września i listopada 2017 r., tj. okresów sprawozdawczych, w których Spółka nie dokonywała przywozu paliw ciekłych, a tym samym nie była obowiązana do złożenia sprawozdania wskazanego w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego,

- art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego – poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji odmowę zastosowania, tj. brak odstąpienia od nałożenia na Spółkę kary pieniężnej określonej art., 56 ust. 1 pkt 12b ustawy pomimo zaistnienia ku temu przesłanek w postaci

(i) znikomej szkodliwości popełnionego czynu (zaniechania) tj. uchybienia przez powoda terminowi do złożenia sprawozdań miesięcznych za okresy wskazane w decyzji,

(ii) dopełnienia przez powoda tego obowiązku niezwłocznie po powzięciu wiedzy o zaistniałym uchybieniu, w terminie wskazanym przez Prezesa URE,

(iii) braku przywozu przez powoda paliw ciekłych w sierpniu, wrześniu i listopadzie 2017 r. oraz

(iv) umieszczenia przez Prezesa URE informacji nr 55/2017 na stronie internetowej URE, która wskazywała na brak konieczności składania sprawozdań w takim wypadku,

- art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego – wyrażające się w ocenie przesłanek zastosowania tego przepisu, w szczególności przesłanki znikomej szkodliwości czynu, przez pryzmat obowiązków samego Prezesa URE, a więc okoliczność wtórną wobec okoliczności, na tle których powinna następować ocena realizacji/braku realizacji obowiązków nałożonych na podmioty wskazane w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego, w kontekście art. 56 ust. 6a tej ustawy,

- art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2 oraz art. 56 ust. 2h pkt 4 Prawa energetycznego – poprzez ich nieuzasadnione zastosowanie w sytuacji, w której okoliczności faktyczne sprawy uzasadniały odstąpienie od nałożenia na powoda kary pieniężnej

oraz

2. przepisów prawa procesowego, tj:

- art. 8 § 1 k.p.a. poprzez naruszenie przez Prezesa URE zasady zaufania do organów władzy publicznej na skutek nieuwzględnienia w rozstrzygnięciu niniejszej sprawy zasady proporcjonalności, która powinna znaleźć zastosowanie także przy ocenie zasadności nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 i ust. 2 Prawa energetycznego,

- art. 8 § 1 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12b oraz art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego poprzez naruszenie przez Prezesa URE zasady zaufania do organów władzy publicznej, ma skutek działania polegającego na wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia na powoda kary administracyjnej wskazanej w art. 56 ust. 1 pkt 12b Prawa energetycznego, niepoprzedzonego wezwaniem powoda do wypełnienia obowiązku wskazanego w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego, a następnie uzasadnienie decyzji o nałożeniu na powoda kary tym, że powód wykonał obowiązek dopiero po wszczęciu postępowania (a więc – jak twierdzi Organ – pod przymusem), co w opinii Organu samo w sobie wyklucza możliwość zastosowania w niniejszej sprawie instytucji odstąpienia od nałożenia kary,

- art. 107 § 1 pkt 6 w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez brak przedstawienia w uzasadnieniu skarżonej decyzji zindywidualizowanej oceny przesłanek odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej w kontekście okoliczności niniejszej sprawy i oparcie uzasadnienia decyzji na

(i) argumentach natury ogólnej, dających się zastosować do praktycznie każdego przypadku naruszenia obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego czy

(ii) nieprzystających wręcz do okoliczności sprawy.

W rezultacie decyzja nosi znamiona „sztampowości”, a nie indywidualnego aktu administracyjnego, którym powinna być, załatwiającego daną sprawę przy uwzględnieniu całokształtu jej okoliczności.

W związku z powyższym powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Przedsiębiorca jest wpisany do Rejestru Podmiotów Przywożących prowadzonego przez Prezesa URE pod numerem (...) /469 od dnia 11 sierpnia 2017 r. Oznacza to, iż jest on objęty obowiązkiem, o którym mowa w art. 43d ustawy Prawo energetyczne.

W myśl art. 43d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie. Oznacza to, iż od sierpnia 2017 r. przedsiębiorca był zobligowany do składania sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu.

Zgodnie z art. 3 pkt 12c ustawy Prawo energetyczne podmiotem przywożącym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu dokonuje przywozu paliw ciekłych. Stosownie do ustawowej definicji przywóz stanowi sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu (art. 3 pkt 12d Prawa energetycznego). Treść złożonych przez przedsiębiorcę sprawozdań potwierdza, iż przywoził on paliwa ciekłe wymagające wpisu do rejestru podmiotów przywożących. Przez realizację obowiązku rozumieć należy złożenie sprawozdania do wszystkich uprawnionych organów.

Pomimo ciążącego na powodzie obowiązku, nie złożył on sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu wszystkim czterem organom za miesiące od sierpnia do grudnia 2017 r.

Wobec powyższego pismem z dnia 2 stycznia 2019 r. (k. 1 – 2 akt adm.) powód został zawiadomiony o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezachowaniem terminu na złożenie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne za miesiące sierpień, wrzesień, październik, listopad i grudzień 2017 r. Ponadto powód został wezwany do złożenia sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu do Prezesa URE, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, Ministra Energii oraz Ministra Finansów za miesiące od sierpnia do grudnia 2017 r. o ile nie zostały dotychczas złożone oraz dokumentów potwierdzających złożenie sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu do Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, Ministra Energii oraz Ministra Finansów za miesiące od sierpnia do grudnia 2017 r.

W dniu 18 stycznia 2019 r. (k. 27 – 28 akt adm.) do URE wpłynęła odpowiedź powoda na powyższe wezwanie, w której wyjaśnił, iż prowadzi on działalność gospodarczą polegającą na dystrybucji surowców chemicznych. W ramach swojej działalności przywozi na teren kraju produkt: inne nafty o kodzie CN (...). Przywożona ilość produktu objęta obowiązkiem wpisania do rejestru podmiotów przywożących jest znikoma i stanowi marginalną część całej działalności powoda. W ocenie powoda fakt nieraportowania tak niewielkiej ilości paliwa nie stanowi żadnej szkody. Powód wskazał, iż niewywiązanie się z obowiązku sprawozdawczego wynikało z przeoczenia, a nie umyślnego naruszenia prawa. Z uwagi na powyższe powód wniósł o odstąpienie od wymierzenia kary. Do pisma zostały dołączone sprawozdania za cały okres objęty postępowaniem oraz potwierdzenia nadania sprawozdań do pozostałych uprawnionych organów.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Odwołanie powoda nie mogło być uwzględnione, ponieważ zaskarżona nim decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z art. 43d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d tej ustawy.

W okresie objętym obowiązkiem sprawozdawczym powód był wpisany do rejestru podmiotów przywożących decyzją Prezesa URE z dnia 11 sierpnia 2017 r., znak (...). (...).PR Jak wynika ze złożonych sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, powód dokonał przywozu zza granicy smarów o kodzie CN: (...) w celu dalszej odsprzedaży, w miesiącu październiku 2017 r. w łącznej ilości 0,228 m⁽³⁾ oraz w miesiącu grudniu 2017 r. w łącznej ilości 0,259 m⁽³⁾ (k. 33 i 37 akt adm.) Natomiast

według sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu złożonych w miesiącu sierpniu, wrześniu i listopadzie 2017 r. powód w ogóle nie dokonywał wówczas przywozu paliw ciekłych na terytorium kraju. (k. 29, 31, 35 akt adm.) Za bezsporne należy więc uznać, że był on obciążony obowiązkiem sprawozdawczym. Jak wynika z ustaleń faktycznych powód nie uczynił zadość powyższemu obowiązkowi w ustawowym terminie.

Kluczowe znaczenie dla niniejszej sprawy ma ustalenie, czy zachodziły przesłanki do zastosowania art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego, zgodnie z którym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Powyższy przepis wskazuje dwie przesłanki uprawniające Prezesa URE do odstąpienia od wymierzenia kary:

1. znikomy stopień szkodliwości czynu;
2. zaprzestanie naruszania prawa lub realizację obowiązku przez adresata kary.

Przesłanki z punktu 2 mogą zatem występować alternatywnie, zawsze natomiast musi zostać zrealizowana przesłanka z pkt 1 (łącznie z jedną z przesłanek z pkt 2).

Analizowany przepis nie obliguje pozwanego do odstąpienia od wymierzenia kary, a jedynie daje mu taką możliwość. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26 lipca 2016 r sygn., akt VI ACa 799/15 rozwiązanie normatywne wprowadzone w tym przepisie polega na przyznaniu Prezesowi URE kompetencji do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, jeśli spełnione są przesłanki w nim wymienione. Jednak nawet mimo zaistnienia tych przesłanek decyzja Prezesa URE o odstąpieniu od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego nie jest obligatoryjna, gdyż zaistnienie ww. przesłanek nie obliguje organu do skorzystania z uprawnienia przewidzianego w tym przepisie.

W niniejszej sprawie do dnia 16 stycznia 2019 r. powód nie zrealizował obowiązku, który powinien wykonać do dnia 21 września 2017 r. - dla sprawozdania za sierpień 2017 r., do dnia 21 października 2017 r. – dla sprawozdania za wrzesień 2017 r., do dnia 21 listopada 2017 r. – dla sprawozdania za październik 2017 r., do dnia 21 grudnia 2017 r. – dla sprawozdania za listopad 2017 r. oraz do dnia 21 stycznia 2018 r. – dla sprawozdania za grudzień 2017 r. Powód przekazał sprawozdania do Prezesa URE dopiero w dniu 16 stycznia 2019 r. Oznacza to, że nie wykonał przedmiotowego obowiązku przez okres 101 dni. Przekazanie sprawozdania z opóźnieniem 15 miesięcznym (w przypadku miesiąca sierpnia 2017 r.) oraz 11 miesięcznym (w przypadku miesiąca grudnia 2017 r.) w stosunku do terminu wskazanego w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego świadczy o rażącym zaniechaniu, którego dopuścił się powód.

Jeżeli zaś chodzi o stopień szkodliwości czynu powoda to należy wziąć pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację przedsiębiorcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień naruszenia.

Nieterminowe składanie sprawozdań przez przedsiębiorców prowadzi do utrudnienia oczekiwanego przez ustawodawcę skutku (który miał zaistnieć przez comiesięczne, a nie np. kwartalne składanie przedmiotowych sprawozdań) w postaci zapewnienia wiarygodnej, aktualnej i pełnej informacji na temat ilości produkowanych w Rzeczypospolitej Polskiej i przywożonych na terytorium Polski paliw ciekłych (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 listopada 2018 r. sygn. akt XVII AmE 281/18, z dnia 17 października 2018 r. sygn. akt XVII AmE 230/18, z dnia 27 września 2018 r. sygn. akt XVII AmE 203/18). Przedsiębiorca powinien dołożyć należytej staranności, aby z jednej strony zapewnić bieżące śledzenie zmieniającego się otoczenia prawnego w zakresie dotyczącym prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, a z drugiej zagwarantować, iż nakładane na niego obowiązki ustawowe będą terminowo realizowane. Sposób zorganizowania funkcjonowania przedsiębiorstwa pozostaje w gestii samego przedsiębiorcy i ewentualne zaniedbania w tym zakresie nie mogą stanowić przesłanki zwalniającej go z odpowiedzialności za naruszenie ustawowych obowiązków.

Oceniając rozmiar wyrządzonej szkody należy uznać, iż działania powoda wyrażające się w zaniechaniu terminowego złożenia sprawozdań, o którym mowa w art. 43d Prawa energetycznego za miesiące sierpień 2017 r. – grudzień 2017 r. do Prezesa URE, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii skróciło czas na przygotowanie raportu kwartalnego, o którym mowa w art. 43d ust. 4 Prawa energetycznego, przy czym trzeba również pamiętać, że obowiązek sprawozdawczy nie służy jedynie przygotowaniu raportu kwartalnego, bowiem dane zawarte w sprawozdaniach miesięcznych m.in. stanowią podstawowe źródło bieżących informacji (dla wszystkich czterech organów wskazanych w art. 43d ust. 1 niniejszej ustawy) o funkcjonowaniu konkretnych przedsiębiorców na rynku paliw ciekłych, pozwalają na zbadanie zgodności prowadzonej przez przedsiębiorców działalności z uprawnieniami wynikającymi z posiadanej koncesji lub wpisu do rejestru podmiotów przywożących i niezwłoczne reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości, służą do prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 23r ust. 1 Prawa energetycznego.

Istotnym kryterium oceny stopnia (społecznej) szkodliwości czynu jest również rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Należy w tym kontekście zauważyć, iż na przedsiębiorcy ciąży szczególny obowiązek zapoznawania się ze stanem prawnym mającym wpływ na jego działalność oraz to, że Prezes URE na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 10 sierpnia 2017 r. umieścił informację (nr 55/2017) dotyczącą sposobu wypełniania sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, w której przypominał o konieczności realizacji obowiązków sprawozdawczych. Obowiązek informacyjny przewidziany dla podmiotów przywożących ma istotne znaczenie dla realizacji zamierzeń ustawodawcy leżących u podstaw uchwalenia zmian w ustawie – Prawo energetyczne z 2016 r. W związku z powyższym dla ustawodawcy istotne jest terminowe pozyskiwanie przez Prezesa URE danych o funkcjonowaniu rynku paliw ciekłych. Częstotliwość składania tych sprawozdań, jak również okoliczność, że przedkładane ono jest czterem podmiotom, przesądza o zamiarze objęcia jak najbardziej szczegółowym nadzorem Państwa wykonywania działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych.

Podkreślić należy, że obowiązek sprawozdawczy, o którym mowa w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego obejmuje wszystkie podmioty przywożące wpisane do rejestru podmiotów przywożących, nie stanowiąc w tym zakresie żadnych ilościowych ograniczeń. Status podmiotu przywożącego przedsiębiorca posiada przez cały okres figurowania w rejestrze, a nie jedynie okresie wzmożonej działalności, co wiąże się z koniecznością raportowania do Prezesa URE każdej ilości przywiezionych paliw ciekłych, nawet w przypadku gdy ilość ta jest niewielka, bądź nawet zerowa. Ustawodawca we wzorze sprawozdania o rodzajach i ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu zobowiązuje przedsiębiorcę do wykazywania ilości paliw w jednostkach miary jakimi są tony lub m³, jednocześnie jednak w objaśnieniu do tego sprawozdania precyzuje, iż wielkości odnoszące się do jednostek objętości lub masy należy wpisywać z dużą dokładnością tj. z dokładnością do trzech miejsc po przecinku. Oznacza to, iż także informacja o niewielkim przywozie paliw ciekłych została uznana za istotną.

Należy zauważyć, iż przesłanka określona w instytucji odstąpienia od wymierzenia kary dotycząca wykonania obowiązku uzasadnia „wykonanie obowiązku” w rozumieniu art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego, o ile obowiązek ten został wykonany dobrowolnie np. został wykonany przed wszczęciem postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary administracyjnej. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w orzecznictwie. W wyroku z dnia 18 marca 2015 r. sygn. akt VI ACa 843/14, Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, iż „niezasadne jest odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - PE z uwagi na zrealizowanie przez przedsiębiorcę obowiązku, jeżeli obowiązek ten został wykonany już po wszczęciu postępowania o nałożenia kary pieniężnej”. Fakt więc wykonania obowiązku po wszczęciu postępowania o nałożenie kary, który ma miejsce w niniejszej sprawie wyklucza możliwość odstąpienia od wymierzenia kary. W sytuacji zagrożenia nałożeniem kary pieniężnej przez organ, a więc niedobrowolnie, wyklucza możliwość uznania, że wystąpiła przesłanka wykonania obowiązku określona w art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego.

Przede wszystkim należy uznać, że powód nie dochował należytych aktów staranności w rozumieniu art. 355 § 2 KC Tym samym podnoszone przez niego argumenty należy uznać za niewystarczające dla uznania, że szkodliwość czynu

była znikoma. Podobne stanowisko zajął Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 10 października 2018 r. sygn. akt XVII AmE 236/18. Przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności powoda obowiązuje bowiem podwyższony miernik należytej staranności określony właśnie w powołanym wyżej przepisie. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 30 czerwca 2015 r. sygn. XVII AmE 49/14 dokonując m.in. wykładni art. 355 § 2 KC wskazał, że „Z treści powołanego przepisu wynika, że należyta staranność dłużnika będącego przedsiębiorcą uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje ona również znajomość obowiązujących przepisów prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Ocena tej staranności jest surowsza od staranności ogólnie wymaganej, ponieważ stopień wymaganej staranności ulega podwyższeniu. W istotę działalności gospodarczej wkomponowane jest wymaganie posiadania niezbędnej wiedzy specjalistycznej, obejmującej nie tylko czysto formalne kwalifikacje, lecz także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej i ustalone zwyczajowo standardy wymagań (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2005 r. sygn. akt IV CK 100/05, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 marca 2006 r. sygn. akt I ACa 1018/05.” Oznacza to, że decydując się na wykonywanie działalności gospodarczej przedsiębiorca powinien zdawać sobie sprawę z konieczności śledzenia zmieniającego się stanu prawnego. Może to stanowić dla przedsiębiorcy źródło dodatkowego wysiłku organizacyjnego, jednakże decydując się na pozostawienie tego obszaru bez należytego nadzoru musi on liczyć się z możliwością poniesienia konsekwencji prawnych, tak jak to ma miejsce w niniejszym przypadku.

Ponadto, wymaga podkreślenia, że zgodnie z brzmieniem art. 56 ust. 1 pkt 12b Prawa energetycznego „karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d”. Przepis ten wprost wskazuje, że dla ustawodawcy istotne jest terminowe pozyskiwanie przez Prezesa URE danych o funkcjonowaniu rynku paliw ciekłych. Częstotliwość składania tych sprawozdań, jak również okoliczność, że przedkładane jest ono 4 podmiotom, przesądza o zamiarze objęcia jak najbardziej szczegółowym nadzorem Państwa wykonywania działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych. W tym kontekście istotne jest zarówno pozyskiwanie informacji o ilości i przeznaczeniu przywiezionych paliw jak również o tym, że w danym miesiącu podmiot przywozący nie dokonał przywozu (tj. ilość przywiezionych paliw wynosiła 0).

Obowiązek sprawozdawczy nie służy jedynie przygotowaniu raportu kwartalnego, o którym mowa w art. 43d ust. 4 Prawa energetycznego, albowiem dane zawarte w sprawozdaniach miesięcznych:

1. stanowią podstawowe źródło bieżących informacji o funkcjonowaniu konkretnych przedsiębiorców na rynku paliw ciekłych,
2. pozwalają na zbadanie zgodności prowadzonej przez przedsiębiorców działalności z uprawnieniami wynikającymi z posiadanej koncesji lub wpisu do rejestru podmiotów przywozących i niezwłoczne reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości (kontakt z przedsiębiorcą, zawiadomienie organów ścigania),
3. służą do prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 23r ust. 1 Prawa energetycznego.

Warto również zauważyć, że gdyby w zamierzeniu ustawodawcy przesyłane informacje miały służyć wyłącznie przygotowaniu raportu kwartalnego przez Prezesa URE, to byłyby one przesyłane przez przedsiębiorców kwartalnie, w terminie 20 dni po zakończeniu kwartału, nie zaś w okresach miesięcznych, jak to zostało określone w przepisach.

Co więcej, należy pamiętać, iż obowiązek sprawozdawczy, o którym mowa w art. 43d ust. 1 Prawa energetycznego obejmuje wszystkie podmioty przywożące wpisane do rejestru podmiotów przywożących (art. 32a i następne ustawy), nie zaś tylko podmioty, które trudnią się działalnością reglamentowaną w przeważającej mierze lub w sposób ciągły. Podmiotem przywożącym jest się stale przez okres figurowania w rejestrze, a nie jedynie bywa w okresie wzmożonej działalności, co wiąże się z koniecznością raportowania do Prezesa URE o ilości przywiezionych paliw ciekłych, nawet w przypadku gdy ilość ta jest niewielka lub nawet zerowa.

Podsumowując należy stwierdzić, że analiza wszystkich przesłanek składających się na ocenę stopnia szkodliwości czynu przedsiębiorcy w niniejszej sprawie nie pozwala na przyjęcie, iż miał on charakter znikomy. Opóźnienie się przez

powoda w realizacji obowiązku sprawozdawczego aż o 101 dni doprowadziło do naruszenia chronionego ustawą dobra jakim jest wymóg terminowego składania sprawozdań i pozbawiło pozwanego i inne ustawowo określone organy państwowe informacji niezbędnych do wykonywania ich obowiązków, w tym nadzoru nad rynkiem paliw ciekłych.

Wobec powyższego za nieuzasadniony Sąd uznał zarzut powoda dotyczący nieodstąpienia przez organ od nałożenia kary.

Nie do przyjęcia dla Sądu okazał się także zarzut odwołania dotyczący interpretacji informacji Prezes URE (nr (...)) opublikowanej na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 10 sierpnia 2017 r. Powód wskazał, iż Prezes URE w ww. informacji powoływał się na brak konieczności składania sprawozdań przez przedsiębiorców, którzy w danym miesiącu nie dokonali przywozu paliw ciekłych. Tymczasem przedmiotowa informacja Prezesa URE dotyczyła sposobu wypełniania sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu. W ocenie Sądu, przeciwnie do zaprezentowanej interpretacji powoda, Prezes URE w przedmiotowej informacji przypominał o konieczności realizacji obowiązków sprawozdawczych, a nie wskazywał na brak konieczności ich realizacji w sytuacji nie dokonywania przez przedsiębiorców przywozu paliw. Zaprezentowana przez powoda interpretacja informacji umieszczonej na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki jest nielogiczna i nie zasługuje na uznanie Sądu. Stąd Sąd nie uwzględnił ww. zarzutu powoda.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd, podobnie jak Prezes URE, doszedł do wniosku, że stopień społecznej szkodliwości czynu był w przedmiotowej sprawie wyższy od znikomego. Wykluczyło to możliwość skorzystania przez powoda z dobrodziejstwa odstąpienia od wymierzenia mu kary pieniężnej.

Nieskuteczne okazały się przedstawione w odwołaniu zarzuty dotyczące naruszenia przepisów postępowania administracyjnego. Złożenie odwołania inicjuje bowiem rozpoznanie sprawy od początku na zasadach pierwszoinstancyjnego, rozpoznawczego postępowania cywilnego, a więc na gruncie przepisów KPC. Zarzuty naruszenia przepisów postępowania administracyjnego mogłyby wywołać zamierzony skutek tylko w sytuacji uznania przez Sąd nieważności zaskarżonej decyzji, która to sytuacja nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie.

W tym stanie rzeczy odwołanie oddalono, gdyż nie było uzasadnionych podstaw do jego uwzględnienia – art. 479⁵³ § 1 KPC.

O kosztach procesu przegranego przez powoda orzeczono stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

Sędzia SO Andrzej Turliński